

Sygn. akt III C 865/20

POSTANOWIENIE

Dnia 24 kwietnia 2020 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie III Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia del. Ewa Suhecka- Bartnik

po rozpoznaniu w dniu 24 kwietnia 2020 r. w Warszawie, na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa M. W., P. W.

przeciwko Bank (...) S.A. z siedzibą w G.

o ustalenie i zapłatę

w przedmiocie wniosku powodów o udzielenie zabezpieczenie roszczenia

postanawia:

oddalić wniosek.

Sędzia del. Ewa Suhecka – Bartnik

Sygn. akt III C 865/20

UZASADNIENIE POSTANOWIENIA Z DNIA 24 KWIETNIA 2020 ROKU

W pozwie z dnia 23 marca 2020 roku powodowie M. W. i P. W. domagają się ustalenia nieważności całej umowy kredytu nr (...) albo unieważnienia w całości ww. umowy kredytu i wzajemny zwrot świadczeń poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz M. W. i P. W. solidarnie kwoty 40.560,41 PLN wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia kolejnego po dniu doręczenia pozwu do dnia zapłaty. Ewentualnie, w pkt 2) petitum pozwu powodowie wnieśli o zasądzenie od pozwanego na ich rzecz solidarnie kwoty 32.960,82 PLN wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia kolejnego po dniu doręczenia pozwu do dnia zapłaty, na skutek uznania niektórych postanowień umowy kredytu nr (...) z dnia 11 lipca 2006 roku za abuzywne w rozumieniu art. 385 ind. 1 k.c., a tym samym bezskuteczne względem powodów/pozew – k.3-27v akt/.

Powodowie wnieśli również o zabezpieczenie roszczenia głównego, tj. roszczenia o ustalenie nieważności całej umowy kredytu nr (...) albo unieważnienie w całości ww. umowy kredytu poprzez zawieszenie płatności bieżących rat kredytu przez powodów w terminach określonych umową na rzecz pozwanego do czasu prawomocnego zakończenia postępowania. Na uzasadnienie wniosku o zabezpieczenie wskazali, że powodowie uprawdopodobnili żądanie ustalenia nieważności umowy kredytowej, w efekcie czego podlegać zwrotowi będą wszystkie dotychczasowe świadczenia pozwanych a także pozwani będą zwolnieni od obowiązku ich uiszczenia w przyszłości. Ewentualnie, w przypadku nieuznania żądania zawartego w pkt 1) pozwu, Powodowie wnieśli zaś o udzielenie zabezpieczenia roszczenia o zapłatę kwoty 37.594,82 zł, na którą to składają się kwoty: 32.960,82 PLN tytułem roszczenia głównego, kwota 1.000 PLN tytułem opłaty sądowej, 34 PLN tytułem opłaty skarbowej od udzielonych pełnomocnictw oraz 3.600 PLN tytułem kosztów zastępstwa procesowego, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia następnego po dniu doręczenia pozwu do dnia zapłaty, wskutek uznania niektórych postanowień umowy kredytu nr (...) za abuzywne w rozumieniu art. 385 ind. 1 k.c., a tym samym bezskuteczne względem Powodów, poprzez zajęcie wierzytelności z wszystkich rachunków bankowych pozwanego Banku (...) S.A. z siedzibą w G..

W zakresie istnienia interesu prawnego w zabezpieczeniu wskazali na złą, pogarszającą się kondycję majątkową Banku, brak chęci ze strony pozwanej do polubownego załatwienia sporu, a także możliwe ogłoszenie upadłości przez pozwanego, w celu uniknięcia należnej powodowi zapłaty, w związku z zawartą z nimi, nieważną umową kredytową. Wskazali, że bank nie będzie prowadził już typowej działalności operacyjnej, a także nie będzie zbierał depozytów klientów ani emitował papierów dłużnych kierowanych do zewnętrznych inwestorów, w związku z czym ocena jego wiarygodności finansowej nie stanowi zainteresowania uczestników rynku, skąd też EuroRating wycofał nadany bankowi rating kredytowy. Podali również, że ponad 90% aktywów pozwanego to należności z kredytów powiązanych z walutą CHF co oznacza, że aby powodowie mogli potencjalnie otrzymać zapłatę zasądzonych roszczeń, inni kredytobiorcy muszą spłacać swoje kredyty, ponieważ bank nie posiada innych istotnych aktywów pozwalających na realizację roszczeń, zaś wierzytelności sądowe nie są chronione przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny. Co więcej, powodowie nakreślili złą sytuację finansową pozwanego podnosząc, że w 2018 roku musiał zaciągnąć pożyczkę w wysokości 90 mln CHF. Wskazując na realność swoich obaw argumentowali, że pozwany jest w toku postępowania naprawczego wdrożonego wobec zaleceń Komisji Nadzoru Finansowego, a ponadto nie prowadzi już żadnej sprzedaży i obsługi wyłącznie wcześniej udzielone kredyty. W efekcie, tak wnioskowany przez powodów sposób zabezpieczenia uznać należało za odpowiedni.

W zakresie uzasadnienia żądania pozwu podnosili zaś zarzut sprzeczności kredytu indeksowanego z art. 69 ustawy prawo Bankowe, art. 720 § 1 k.c. oraz 353¹ k.c., a także naruszenie zasady określoności świadczenia i niezgodnienie elementów przedmiotowo istotnych umowy kredytu czy naruszenie obowiązków informacyjnych, w efekcie czego umowa jest sprzeczna z dobrymi obyczajami i zasadami współżycia społecznego, a w konsekwencji - nieważna. W ocenie powodów, umowa ta rażąco narusza interesy konsumentów. Podnieśli, że umowa jest wyrazem stosowania przez bank nieuczciwych praktyk rynkowych, a także stanowi pochodny instrument finansowy.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

W ocenie Sądu, wnioski powodów o zabezpieczenie powództwa nie zasługiwał na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 730 § 1 k.p.c., w każdej sprawie cywilnej podlegającej rozpoznaniu przez sąd lub sąd polubowny można żądać udzielenia zabezpieczenia. Przepis art. 730¹ § 1 k.p.c. stanowi zaś, że udzielenia zabezpieczenia może żądać każda strona, jeżeli tylko uprawdopodobni roszczenie oraz interes prawny, który na podstawie § 2 powołanego przepisu istnieje wówczas, gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia, bądź też w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie. W świetle powołanych przepisów, niezbędnym jest jednak, aby obie te przesłanki wystąpiły łącznie. Warto również podkreślić, że uprawdopodobnienie powinno opierać się na przedstawieniu stosownych środków dowodowych, na podstawie których kierując się zasadami doświadczenia życiowego, a także racjonalną oceną przedstawionego stanu faktycznego można dojść do usprawiedliwionego przekonania, że zarówno dochodzone roszczenie, jak i obawa zniweczenia skutków procesu są wysoce prawdopodobne. Co istotne, takie uprawdopodobnienie nie może opierać się wyłącznie na samych twierdzeniach strony.

W niniejszej sprawie powodowie domagali się udzielenia zabezpieczenia roszczenia głównego, a zatem roszczenia o ustalenie nieważności całej umowy/unieważnienia w całości ww. umowy. Tym samym należało stwierdzić, że zabezpieczenie to odnosiło się do roszczenia niepieniężnego. Ewentualnie, w przypadku niezuznania żądania zawartego w pkt 1) petitum pozwu powodowie wnieśli o udzielenie zabezpieczenia roszczenia ewentualnego, tj. roszczenia o zapłatę, wskazanego w pkt 2) petitum pozwu. Ewentualny wniosek o zabezpieczenie odnosił się zatem do roszczenia pieniężnego.

Przechodząc do rozpatrywania wniosku powodów o udzielenie zabezpieczenia roszczenia głównego, a więc żądania z punktu 1) petitum pozwu należy wskazać, że stosownie do treści art. 755 § 1 k.p.c., Sąd udziela zabezpieczenia w taki sposób, jaki stosownie do okoliczności uzna za odpowiedni, nie wyłączając sposobów przewidzianych dla

zabezpieczenia roszczeń pieniężnych. Powyższa regulacja uprawnia zatem Sąd do stosowania każdego rodzaju zabezpieczenia, w zależności, który z nich uzna za najodpowiedniejszy.

W zakresie zaś ewentualnego wniosku o zabezpieczenie roszczenia pieniężnego wskazany sposób zabezpieczenia znajdował podstawę w art. 747 pkt 1 k.p.c.

Jednocześnie, dokonując wyboru odpowiedniego sposobu zabezpieczenia, Sąd związany jest sposobami wskazanymi przez wnioskodawcę (art. 736 § 1 pkt 1 w zw. z art. 738 k.p.c.). Istotny pozostaje jednak cel zabezpieczenia roszczeń niepieniężnych, którym może być m.in. zabezpieczenie wykonania przyszłego orzeczenia. Tym samym, oceniając istnienie interesu prawnego oraz uprawdopodobnienie roszczenia, Sąd winien uwzględnić wyżej wspomniany cel zabezpieczenia.

Sąd stoi na stanowisku, że w okolicznościach niniejszej sprawy powodowie nie uprawdopodobnili dostatecznie istnienia jednej z kumulatywnych przesłanek wymienionych w art. 730¹ k.p.c., tj. przesłanki interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia roszczenia niepieniężnego zawartego w punkcie 1) petitum pozwu jak i zabezpieczenia roszczenia pieniężnego, którego dotyczył ewentualny wniosek o zabezpieczenie.

Wskazania wymaga, że w ocenie Sądu, zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie daje podstaw do przyjęcia, że obawy powodów co do tego, że w przypadku pozytywnego rozstrzygnięcia, wykonanie zapadłego orzeczenia byłoby niemożliwe, bądź poważnie utrudnione - są zasadne. Przesłanka występowania interesu prawnego, może polegać stosownie do art. 730¹ § 2 k.p.c. na uniemożliwieniu lub poważnym utrudnieniu osiągnięcia celu postępowania w sprawie. W literaturze dotyczącej postępowania zabezpieczającego słusznie podnosi się jednak, że taka obawa musi mieć jednak charakter realny - nie zaś hipotetyczny i opierający się jedynie na subiektywnych odczuciach uprawnionego (por. E. Stefańska w; Komentarz do Kodeksu postępowania cywilnego pod redakcją Małgorzaty Manowskiej, wyd. LexisNexis Polska, s. 357).

Za nieuprawdopodobnione Sąd uznał ogólne twierdzenia powodów dotyczące złej kondycji finansowej pozwanego, która mogłaby w przyszłości spowodować brak możliwości zaspokojenia ich roszczeń. Jednocześnie, nad wyraz są twierdzenia dotyczące wpływu masowych pozwów przeciwko pozwanemu bankowi, w efekcie czego suma wierzytelności miałyby spaść poniżej zobowiązań, jakie bank posiada wobec swoich wierzycieli. W ocenie Sądu, ryzyko przyszłej, ewentualnej niewypłacalności Banku, jak i postawienie go w stan likwidacji ma jedynie niepewny, hipotetyczny charakter. Co więcej, nawet, gdyby uznać, że umowa zawarta między stronami jest nieważna, ryzyko, że masowe pozwy kierowane przeciwko bankowi przez klientów i usuwanie w toku postępowań sądowych z umów pozwanego niedozwolonych klauzul indeksacyjnych spowodują całkowitą jego niewypłacalność, w dalszym ciągu pozostaje nieuprawdopodobnione. Szczególnie, że pozwany znajduje się aktualnie w toku postępowania naprawczego wdrożonego przez KNF, co w przyszłości może skutkować odbudową efektywności finansowej pozwanego, powrotem do trwałej rentowności, jak i zwiększenia poziomu współczynników kapitałowych. Tymczasem, zgodnie z art. 158 ustawy Prawo bankowe, upadłość banku może nastąpić w dwóch przypadkach: (1) jeżeli według bilansu sporządzonego na koniec okresu sprawozdawczego aktywa banku nie wystarczają na zaspokojenie jego zobowiązań i (2) jeżeli bank nie reguluje swoich zobowiązań w zakresie wypłaty tzw. środków gwarantowanych na rachunkach bankowych. Wówczas to Komisja Nadzoru Finansowego podejmuje decyzję o zawieszeniu działalności banku i ustanowieniu zarządu komisarycznego. Zdaniem Sądu to zaś, że pozwany bank nie prowadzi już aktywnej działalności bankowej a jedynie obsługuje uprzednio zawarte umowy kredytu nie stanowi wystarczającej przesłanki do uznania, że interes prawny w zabezpieczeniu został przez powodów uprawdopodobniony. Sytuacja taka co istotne trwa od 2016 roku, a zatem od blisko czterech lat.

Mając na uwadze powyższe, wobec braku uprawdopodobnienia jednej z koniecznych przesłanek zabezpieczenia jaką jest interes prawny, zbędne było analizowanie wypełnienia drugiej z nich w postaci uprawdopodobnienia roszczenia w zakresie tak głównego jak i ewentualnego wniosku o zabezpieczenie.

Tym samym, na podstawie art. 730 k.p.c. w zw. z art. 730¹ k.p.c. a contrario orzeczono jak w sentencji postanowienia.

Sędzia del. Ewa Suchecka - Bartnik

ZARZĄDZENIE

1.(...)

2.(...)